

Diskret matematikk

Løsningsforslag til 2. obligatoriske oppgave

Høsten 2024

Oppgave 1

c)

$$f(1) = 1, f(6) = 6, f(8) = 1, f(14) = 0$$

$$g(1) = 0, g(6) = 0, g(8) = 1, g(14) = 2$$

$$V_f = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\} \quad V_g = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$$

f er ikke en-til-en fordi $f(1) = f(8) = 1$

f er ikke på fordi $V_f \neq A$

g er ikke en-til-en fordi $g(1) = g(6) = 0$

g er på fordi $V_g = A$

Oppgave 2

$$\sum_{i=2}^{10} \sum_{j=1}^5 (i+j) = \sum_{i=2}^{10} ((i+1) + (i+2) + (i+3) + (i+4) + (i+5)) =$$

$$\sum_{i=2}^{10} (5i + 15) = 25 + 30 + 35 + \dots + 60 + 65$$

Dette er en aritmetisk rekke med første element $a = 25$ og differanse $d = 5$.

$$\text{Antall elementer blir } n = \frac{65-25}{5} + 1 = 8 + 1 = 9$$

$$\text{Summen blir: } \frac{65+25}{2} \cdot 9 = 45 \cdot 9 = \underline{405}$$

b)

$$\sum_{j=2}^8 (-2)^j = (-2)^2 + (-2)^3 + (-2)^4 + (-2)^5 + (-2)^6 + (-2)^7 + (-2)^8 =$$

$$4 - 8 + 16 - 32 + 64 - 128 + 256$$

Vi får en geometrisk rekke med første element $a = 4$ og $r = -2$:

$$4(-2)^0 - 4(-2)^1 + 4(-2)^2 - 4(-2)^3 + 4(-2)^4 - 4(-2)^5 + 4(-2)^6$$

$$\sum_{j=0}^6 4(-2)^j = \frac{4((-2)^{6+1}-1)}{-2-1} = \frac{4 \cdot (-129)}{-3} = 4 \cdot 43 = \underline{172}$$

Oppgave 3

a) Bruker vi multiplikasjonsskjema får vi følgende:

$$\begin{array}{c}
 \begin{array}{cc} & B \\ & \begin{array}{|c|c|} \hline a & b \\ \hline c & d \\ \hline \end{array} \\ A \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline -1 & 2 & -1 & 4 \\ \hline 1 & 3 & 6 & 6 \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

Dette gir oss følgende to ligningssett med to ukjente i hver:

i)

$$\text{I: } -a + 2c = -1$$

$$\text{II: } a + 3c = 6$$

ii)

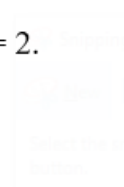
$$\text{I: } -b + 2d = 4$$

$$\text{II: } b + 3d = 6$$

Løser vi disse ligningssettene får vi $a = 3$, $b = 0$, $c = 1$ og $d = 2$.

Dette gir oss følgende matrise:

$$B = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

b)

 $C+D$ er ikke definert! (Har ikke sammen dimensjon)

$$D+E=$$

$$\begin{bmatrix} -2+2 & 1+1 & 3+(-1) \\ 4+(-1) & 3+0 & -2+3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 2 \\ 3 & 3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$CD=$$

$$\begin{bmatrix} 3 \cdot (-2) + (-1) \cdot 4 & 3 \cdot 1 + (-1) \cdot 3 & 3 \cdot 3 + (-1) \cdot (-2) \\ 1 \cdot (-2) + 2 \cdot 4 & 1 \cdot 1 + 2 \cdot 3 & 1 \cdot 3 + 2 \cdot (-2) \\ 0 \cdot (-2) + (-3) \cdot 4 & 0 \cdot 1 + (-3) \cdot 3 & 0 \cdot 3 + (-3) \cdot (-2) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -10 & 0 & 11 \\ 6 & 7 & -1 \\ -12 & -9 & 6 \end{bmatrix}$$

$$DC=$$

$$\begin{bmatrix} (-2) \cdot 3 + 1 \cdot 1 + 3 \cdot 0 & (-2) \cdot (-1) + 1 \cdot 2 + 3 \cdot (-3) \\ 4 \cdot 3 + 3 \cdot 1 + (-2) \cdot 0 & 4 \cdot (-1) + 3 \cdot 2 + (-2) \cdot (-3) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -5 & -5 \\ 15 & 8 \end{bmatrix}$$

Oppgave 4

$$A \vee B = \begin{bmatrix} 1 \vee 1 & 1 \vee 0 & 1 \vee 1 \\ 1 \vee 0 & 0 \vee 1 & 1 \vee 0 \\ 1 \vee 1 & 1 \vee 0 & 1 \vee 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \quad A \wedge B = \begin{bmatrix} 1 \wedge 1 & 1 \wedge 0 & 1 \wedge 1 \\ 1 \wedge 0 & 0 \wedge 1 & 1 \wedge 0 \\ 1 \wedge 1 & 1 \wedge 0 & 1 \wedge 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A \odot B = \begin{bmatrix} (1 \wedge 1) \vee \dots & (1 \wedge 0) \vee (1 \wedge 1) \vee \dots & (1 \wedge 1) \vee \dots \\ (1 \wedge 1) \vee \dots & (1 \wedge 0) \vee (0 \wedge 1) \vee (1 \wedge 0) & (1 \wedge 1) \vee \dots \\ (1 \wedge 1) \vee \dots & (1 \wedge 0) \vee (1 \wedge 1) \vee \dots & (1 \wedge 1) \vee \dots \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Oppgave 5

- a) Kvotient $q = 44 \div 8 = 5$, Rest $r = 44 \bmod 8 = 4$
- b) Kvotient $q = 777 \div 21 = 37$, Rest $r = 777 \bmod 21 = 0$
- c) Kvotient $q = 7 \div 17 = 0$, Rest $r = 7 \bmod 17 = 7$
- d) Kvotient $q = 0 \div 17 = 0$, Rest $r = 0 \bmod 17 = 0$
- e) Kvotient $q = 1234567 \div 101 = \underline{12223}$, Rest $r = 1234567 \bmod 101 = 44$

f) NB! Resten kan ikke være negativ! Når enten divisor eller divident er negativ, utfør stedet det tilsvarende positive regnestykket:

$$\begin{array}{r} 221 : 23 = 9 \\ - 207 \\ \hline = 14 \end{array}$$

Da blir resten $r = 23 - 14 = 9$ og kvotienten $q = -(9 + 1) = -10$.

Vi kan sjekke at dette stemmer:

$$a = b \cdot q + r$$

$$-221 = 23 \cdot (-10) + 9 = -230 + 9 = -221$$

Oppgave 6

- a) $3 \equiv 17 \pmod{7}$ er sant siden 7 går opp i $3 - 17 = -14$, $43 \equiv 7 \pmod{11}$ er ikke sant siden 11 ikke går opp i $43 - 7 = 36$.
- b) Vi skal finne fem forskjellige tall a slik at $a \equiv 7 \pmod{5}$. Hvis vi finner ett, kan vi finne flere ved å legge til 5 . F.eks. er $a = 2$ et slik tall siden 5 går opp i $2 - 7 = -5$. Da får vi også tallene $2 + 5 = 7$, $7 + 5 = 12$, $12 + 5 = 17$ og $17 + 5 = 22$. Det gir de fem tallene $2, 7, 12, 17$ og 22 .
- c) Tverrsummen til 5937 er $5 + 9 + 3 + 7 = 24$ og tverrsummen til 24 er $2 + 4 = 6$. Tverrsummen til 65846 er $6 + 5 + 8 + 4 + 6 = 29$, tverrsummen til 29 er $2 + 9 = 11$ og tverrsummen til 11 er $1 + 1 = 2$. Tverrsummen til $6 \cdot 2 = 12$ er lik $1 + 2 = 3$.

Tverrsummen til 390927602 er $3 + 9 + 0 + 9 + 2 + 7 + 6 + 0 + 2 = 38$, tverrsummen til 38 er $3 + 8 = 11$ og tverrsummen til 11 er $1 + 1 = 2$. Det betyr at 390927602 **ikke** kan være lik produktet av 5937 og 65846 .

Tverrsummen til 390927702 er 39 , tverrsummen til 39 er $3 + 9 = 12$ og tverrsummen til 12 er $1 + 2 = 3$. Det betyr at 390927702 kan være lik produktet av 5937 og 65846 .

Tverrsummen til 390927802 er 40 og tverrsummen til 40 er $4 + 0 = 4$. Det betyr at 390927802 **ikke** kan være lik produktet av 5937 og 65846 .

Oppgave 7

a)

4027	2013	1006	503	251	125	62	31	15	7	3	1	0
2	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1

Binær form: $4027_{10} = 111110111011_2$ Heksadesimal form: $111110111011_2 = 1111\ 1011\ 1011_2 = FBB_{16}$ Oktal form: $111110111011_2 = 111\ 110\ 111\ 011_2 = 7673_8$ b) Binær form: $A=1010\ 1=0001\ B=1011\ 2=0010\ C=1100\ 3=0011$ $AB2C3_{16} = 101000011011001011000011_2$ Oktal form: $AB2C3_{16} = 101\ 000\ 011\ 011\ 001\ 011\ 000\ 011_2 = 50331303_8$ Desimal form: $AB2C3_{16} = 3 + C \cdot 16 + 2 \cdot 16^2 + B \cdot 16^3 + 1 \cdot 16^4 + A \cdot 16^5 = 10597059_{10}$ c) Oktal form: $1010010001_2 = 1\ 010\ 010\ 001_2 = 1221_8$ Heksadesimal form: $1010010001_2 = 10\ 1001\ 0001_2 = 291_{16}$ Desimal form: $1010010001_2 = 291_{16} = 2 \cdot 16^2 + 9 \cdot 16 + 1 = 657_{10}$ **Oppgave 8**

$$1) \sum_{k=0}^7 6 \cdot 16^k = 6 \frac{16^8 - 1}{16 - 1} = \frac{2}{5} (16^8 - 1) = \frac{2}{5} 4294967295 = 1717986918$$

2)

$$a = 101101101101101101101101101101101_2 = 555555555_8 = \sum_{j=0}^9 5 \cdot 8^j = 5 \frac{8^{10} - 1}{8 - 1} = 766958445$$

Oppgave 9

- a) Den raskeste måten å finne primtallene fra 100 til 150 er faktisk å finne de som ikke er primtall. Vi har $\lfloor \sqrt{150} \rfloor = 12$ og dermed er 11 største mulige primtallsfaktorer. Vi skriver først opp alle tallene fra 100 til 150. Så streker vi over alle partallene, så hvert tredje tall fra og med 102 (de er delelige med 3), så hvert femte tall fra og med 105 (de er delelige med 5), så hvert syvende tall fra og med 105 (de er delelige med 7) og til slutt hvert ellevte tall fra og med 110. Da står en igjen med de ti primtallene

101, 103, 107, 109, 113, 127, 131, 137, 139, 149.

- b) $25! = 25 \cdot 24 \cdot 23 \cdot 22 \cdot 21 \cdot 20 \cdot 19 \cdot 18 \cdot 17 \cdot 16 \cdot 15 \cdot 14 \cdot 13 \cdot 12 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$
 $25 = 5^2$, $24 = 2^3 \cdot 3$, $22 = 2 \cdot 11$, $21 = 3 \cdot 7$, $20 = 2^2 \cdot 5$, $18 = 2 \cdot 3^2$, $16 = 2^4$, $15 = 3 \cdot 5$,
 $14 = 2 \cdot 7$, $12 = 2^2 \cdot 3$, $10 = 2 \cdot 5$, $9 = 3^2$, $8 = 2^3$, $6 = 2 \cdot 3$, $4 = 2^2$

Dermed $25! = 2^{22} \cdot 3^{10} \cdot 5^6 \cdot 7^3 \cdot 11^2 \cdot 13 \cdot 17 \cdot 19 \cdot 23$

- c) Vi ser at $25!$ inneholder faktoren 5 sammenlagt 6 ganger og dermed faktoren 10 sammenlagt 6 ganger siden vi også har (minst) 6 2-ere. Det betyr at $25!$ har 6 nuller bakerst. Tallet $25!$ utregnet blir

15511210043330985984000000.

Oppgave 10

- a) $72 = 2^3 \cdot 3^2$, $420 = 2^2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7$
 $\gcd(72, 420) = 2^2 \cdot 3 = 12$

- b) $\text{lcm}(72, 420) = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 5 \cdot 7 = 2520$

- c) Euklids algoritme:

a	b	$r = a \bmod b$
420	72	60
72	60	12
60	12	0

Vi ser at største felles divisor blir 12.

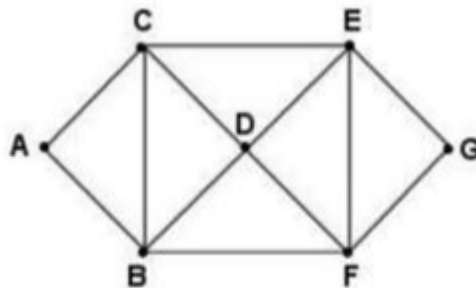
- d) Euklids algoritme:

a	b	$r = a \bmod b$
53295	10920	9615
10920	9615	1305
9615	1305	480
1305	480	345
480	345	135
345	135	75
135	75	60
75	60	15
60	15	0

Vi ser at største felles divisor blir 15.

Oppgave 11

- a) $\text{grad}(A)=2$, $\text{grad}(B)=4$, $\text{grad}(C)=4$, $\text{grad}(D)=4$,
 $\text{grad}(E)=4$, $\text{grad}(F)=4$, $\text{grad}(G)=2$.
- b) Det finnes ingen åpen Euler-vei siden det ikke er
slik at nøyaktig to punkter har oddetallsgrad og resten
partallsgrad.
- c) Svaret er ja siden alle punktene har partallsgrad.
F.eks. er dette en vei: $A-B-F-G-E-C-D-F-E-D-B-C-A$.
- d) Hvis G fjernes, vil E og F få oddetallsgrad, mens resten
har partallsgrad. Da vil det finnes en åpen Euler-vei.

Oppgave 12

i) ISBN-13 for læreboken er 978-0-07-131501-2. Da får vi $(9 + 8 + 0 + 1 + 1 + 0 + 2) + 3(7 + 0 + 7 + 3 + 5 + 1) = 21 + 3 \cdot 23 = 90$. Det stemmer at $90 \equiv 0 \pmod{10}$.

ii) Vi får $(9 + 8 + 0 + 3 + 0 + 7 + x) + 3(7 + 0 + 7 + 2 + 6 + 9) = 27 + x + 3 \cdot 31 = x + 120$. Velger vi $x = 0$, vil vi få en lovlig ISBN-13.

